Поштарина плаћена у готову

НОВИ САД
уторак
25 јуна
1940

Година VI
Бр. 148(1.533)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељника
Примерак 1 Д
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација Краља Александра 7. — Телефон: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58,460 — Поштански фах број 128 — Рукописи и фотографије се не враћају.

ПРЕД ОБУСТАВЉАЊЕМ НЕПРИЈАТЕЉСТАВА У ФРАНЦУСКОЈ

Сваког часа се очекује да ће француски опуномоћеници

ПОТПИСАТИ ПРИМИРЈЕ И СА ИТАЛИЈОМ

Бордо, 24 јуна. (А. А.) — Авас јавља:

СЕДНИЦА ФРАНЦУСКЕ ВЛАДЕ ПОЧЕЛА ЈЕ ЈУТРОС У ОСАМ ЧАСОВА. СЕДНИЦИ ПРЕТСЕДАВА ПРЕТСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ Г. ЛЕБРЕН.

Бордо, 24 јуна. (А.А.) — Авас јавља:

Јутрос у 8.45 часова министар унутрашњих послова г. Помаре прочитао је претставницима штампе следеће саопштење:

„Јутрос у осам часова састали су се чланови владе на седницу како би проучили предлоге о закључењу примирја који су поднети француској делегацији у Риму.

Седница је прекинута у 8.45 часова, а наставиће се у 9.30 часова.“

Бордо, 24 јуна. (А.А.) — Авас јавља:

У 10.30 часова г. Помаре прочитао је следеће саопштење:

„Седница владе настављена је у 9.30 часова. Преговори између француске и италијанске делегације настављају се у Риму.

Влада је у сталном телефонском контакту са француском делегацијом“.

—o—

Рим, 24 јуна. — (А. А.) Агенција Стефани јавља:

Синоћ у 19.20 часова, у једној вили недалеко од Рима, италијански пуномоћници предали су француским пуномоћницима услове за закључење примирја.

Италијански пуномоћници били су: министар иностраних послова гроф Ђано, начелник генералштаба маршал г. Бадољо, начелник штаба морнарице адмирал Каћањари, начелник штаба ваздухопловства г. Приколо и помоћник начелника штаба италијанске војске генерал г. Рота. Француски пуномоћници били су: Армиски генерал г. Ансенже, амбасадор г. Ноел, генерал Паризо, адмирал Лелик и ваздухопловни генерал г. Бержере.

До 23 часа нема ничег новог да се јави што се тиче разговора за закључење примирја.

Француски пуномоћници отсели су у вилама у околини Рима, које су им стављене на расположење.

СЛУЖБЕНО САОПШТЕЊЕ ФРАНЦУСКЕ ВРХОВНЕ КОМАНДЕ

Бордо, 24 јуна. — (А. А.) АВАС јавља:

Службено саопштење француске Врховне команде од 24 јуна ујутро гласи:

„На западу није се десио никакав значајнији догађај. На централном фронту вођене су оштре борбе у околини Сен Етијена. На југо-истоку Немци су успели да напредују у области Килос, у правцу југа. На фронту у Алпима узастопни напади Италијана, који су се развили на нашим истуреним положајима, нису ни на једном месту начели француски отпор. Непријатељ је претрпео озбиљне губитке.“

Оставка Кнеза Коноја

Токио, 24 јуна. А. А.) — ДНБ јавља:

Кнез Коноје поднео је оставку на положај претседника тајног државног савета, да би се посветио политичкој активности. Мисли се да ће основати нову политичку странку.

—ooo—

НАШИ СЛЕДЕЋИ ПРОТИВНИЦИ У МАЛОМ СЕ КУПУ

Будимпешта, 24 јуна. — На седници комитета малог СЕ-купа извучени су коцком парови за недељне сусрете: у Београду: БСК—Ференцварош; у Букурешту: Рапид—Грађански.

Образовање привременог француског националног комитета у Лондону

Лондон, 24 јуна. (А.А.) — Рајтер јавља У најскоријем времену биће објављен састав привременог француског националног комитета. Комитет ће преузети под своју јурисдикцију све француске грађане на британској територији, а под своју команду и управу све војне и административне елементе који се налазе у Енглеској или ће у Енглеску доћи.

Генерал г. Де Гол одржао је синоћ у лондонском радиу говор, у коме је рекао:

„Влада у Бордоу прихватила је примирје које знача капиутлацију. Та капитулација потписана је пре него што су исцрпљена сва средства отпора која се предају непријатељу Непријатељ ће та сретства употребити противу наших савезника. Он ће против наших савезника употребити наше оружје, наше авионе, наше бродова и наше злато. Ова капитулација значи поробљавање“.

После говора генерала де Гола преко радиа је на француском прочитана декларација британске владе у којој се констатује да влада Њ. британског Величанства не може сматрати владу у Бордоу за владу независне државе, као и да узима на знање образовање привременог француског националног комитета који је решен да настави рат у испуњавању међународних обавеза Француске.

У својој изјави београдском дописнику немачке агенције ДНБ

претседник владе г. Цветковић је нагласио да Краљевска влада жели

да односе доброг суседства и пријатељства са Немачким Рајхом развије на свима пољима

„Односи сарадње и пријатељства Југославије са Немачким Рајхом постављени су још много пре но што је та моћна држава постала наш непосредни сусед“

Берлин, 24 јуна. — ДНБ јавља:

Претседник Министарског савета Краљевине Југославије г. Драгиша Цветковић примио је нашег београдског дописника г. др. Валтера Грубера и дао му следећу изјаву:

„Политика Краљевине Југославије има јасне и одређене циљеве. Ти циљеви су израз њене постојане тежње да одржи добре и пријатељске односе са свима својим суседима, како би се у Балканској и Подунавској Европи што боље учврстила конструктивна сарадња међу народима Југоистока, без које не може бити благостања. Ту политику, која је у складу са интересима државе и расположењима широких слојева нашег народа, Југославија већ годинама доследно спроводи. Та политика је већ дала добре плодове у свима правцима.

Кад је настао ратни пожар у Европи, влада којој имам част да претседазам, одмах је, у духу те своје већ традиционалне политике, прогласила најстрожију неутралност, одлучно се трудећи да ту политичку неутралност остварује на свима пољима наше државне и национал не делатности. Овакав јасан и отворен

Г. Драгиша Цветковић

став Југославије много је допринео да се у овом делу нашег континента одржи мир и да народи овога краја Европе остану ван ратног пожара.

Односи сарадње и пријатељства Југославије са Немачким Рајхом постављени су још много пре но што је та моћна држава постала наш непосредни сусед. Ти пријатељски односи су у току времена све више продубљавани, а нарочито су дошли до видног израза на пољу привредних веза.

На овом последњем пољу обострани интереси диктују нам и даље развијање што тешње сарадње — сарадње која се и у овом времену ратних поремећаја у пуном опсегу одржала, — показујући самим тим колико је здрава и на природним условима основана, Јер не само што се привреде наших земаља толико складно допуњују, него Југославија поред тога претставља драгоцену спону између велике индустриске производње Немачког Рајха и аграрних земаља Блиског Истока“.

Г. Претседник Цветковић, у току разговора са нашим дописником, нарочито је подвукао да је његова влада која ужива поверење Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника безусловно решена да у овим приликама продужи садашњу линију спољне политике и да она пре свега жели да односе доброг сусетства и пријатељства са Немачким Рајхом развије на свима пољима.

Још једна лепа манифестација југословенско-бугарског братства и пријатељства

ИЗЛОЖБА БУГАРСКЕ КЊИГЕ

свечано је отворена у Новом Саду

У недељу пре подне отворена је у Новом Саду на свечан начин Изложба бугарске књиге. Отварање ове изложбе било је не само један значајан културни догађај него истовремено и једна нова лепа манифестација југословенско-бугарског братства, пријатељства и културног зближења.

Нови Сад је приредио срдачан дочек угледним бугарским гостима. Град је био искићен југословенским и бугарским заставама већ од раног јутра, а бугарски гости били су топло поздрављани од грађанства на сваком кораку за време њиховог боравка у Новом Саду.

Већ пре доласка јутарњег београдског брзог воза, којим су у 9,30 допутовали чланови делегације Југословенско-бугарског друштва из Софије и Савеза бугарских књижевника, да би присуствовали свечаном отварању изложбе, допутовао је аутомобилом у Нови Сад бугарски министар на нашем Двору г. др. Стоило Стоилов са члановима посланства, војним изаслаником, потпуковником г. Геновим и аташеом за штампу г. Михаилом Георгијевим, које је дочекао и поздравио претседник Матице српске и Југословенско-бугарске лиге г. др. Александар Моч са потпретседником Лиге г. др. Орешковићем, секретаром г. Хаџием, и осталим организаторима Изложбе бугарске књиге. На железничкој станици госте из Софије дочекали су, поред претставника Матице српске и Југословенско-бугарске лиге и помоћник бана г. Милутин Нагулић, потпретседник општине г. др. Обрад Милутиновић, начелници Градског поглаварства гг. Клицин и др. Адамовић, претседник Коморе г. Ћулум, као и претставници Савеза културних друштава, те других друштава, установа и организација.

На челу делегације Југословенско-бугарског друштва из Софије у Нови Сад су допутовали члан Собрања г. Анђел Држански, претседница културне секције Друштва гђа Кера Илијева, а као претставник Савеза бугарских књижевника г. Бојан Болгар. Заједно са делегацијом из Софије допутовала је у Нови Сад и једна већа група бугарских студената на Београдском универзитету. У пратњи бугарских гостију допутовали су, такође, претставници Југословенско-бугарске лиге у Београду, на челу са инж. г. Боривојем Ђуричићем, затим потпретседник Лиге у Загребу г. Иван Сгари и делегација љубљанске лиге, на челу са професором универзитета др. Жупанчићем.

СВЕЧАНО ОТВАРАЊЕ ИЗЛОЖБЕ У МАТИЦИ СРПСКОЈ

Свечано отварање Изложбе бугарске књиге обављено је у 11 часова у дворани библиотеке Матице српске. Свечаном отварању изложбе присуствовали су, поред бугарског министра у Београду г. др. Стоилова и чланова посланства, који су допутовали у Нови Сад у његовој пратњи, те делегација Југословенско-бугарског друштва у Софији и Савеза бугарских књижевника, и бан г. др. Бранко Кијурина, покровитељ изложбе, те Командант Прве армиске области, армиски генерал г. Милорад Петровић, епископ бачки г. др. Иринеј Ћирић, начелник Просветног одељења Банске управе г. др. Милан Петровић, претставници Југословенско-бугарских лига из Новог Сада, Београда, Загреба и Љубљане, те, најзад, читав низ других угледних претставника јавног живота у Новом Саду.

ГОВОР Г. ДР. АЛЕКСАНДРА МОЧА

Отварајући изложбу, претседник Матице српске и Југословенско-бугарске лиге г. др. Александар Моч одржао је дужи говор о југословенско-бугарским културним односима у прошлости, нагласивши потребу јачања културних и других веза два братска словенска народа на Балкану. Између осталог г. др. Моч је рекао:

— После Београда и Љубљане, српске и словеначке метрополе, ево и Нови Сад, некадашња српска Атина, приређује изложбу бугарске књиге. Ова значајна манифестација југословенско-бугарског пријатељства и јужнословенске културе узајамности у овим озбиљним временима, када се читава Европа налази на судбоносној раскрсници, има нарочити значај и изузетну вредност. Она потврђује заједничку сарадњу која никад није била потпуно прекинута и која данас даје плодове заједничких стремљења.

Г. др. Моч је у даљем току свога говора нарочито истакао значај рада првих поборника југословенско - бугарског братства, бугарских народних првака и револуционара Љубена Каравелова и Ђорђа Стојка Раковског, специјално за време док су живели у Новом Саду.

(Говор г. др. Моча, који претставља једну документовану студију наших и бугарских културних односа из даље и ближе прошлости ДАН ће сутра објавити у свом подлистку).

РЕЧ БУГАРСКОГ НАРОДНОГ ПОСЛАНИКА Г. АНЂЕЛА ДЕРЖАНСКОГ

После говора г. др. Моча, који је био топло поздрављен, узео је реч члан Собрања и претставник Југословенско-бугарског друштва из Софије г. Анђел Бержански који је, углавном, рекао:

— Ми долазимо да вам изјавимо највећу благодарност за данашњу изложбу бугарске књиге у Новом Саду. Књига је један од путева којим народи долазе до зближења. Ми смо видели вашу изложбу књига у Софији, интересовали се за њу, читали је и заволели. Кроз њу смо вас боље упознали. Долазимо да вам покажемо своје књиге са надом да ће оне користити вама и нама и да ће бугарска књига бити правилно схваћена.

Значај ове изложбе утолико је већи што се приређује баш у Новом Саду, где је живео Љубен Каравелов, највећи поборник зближења између два наша народа. Овде је он био братски примљен, овде смо осетили колико смо блиски и колико желимо да наставимо рад за наше заједничко добро. Ова изложба само увећава рад на сарадњи наша два народа и ја, у име Бугарско-југословенске лиге из Софије, молим браћу из Новог Сада, да продуже свој рад и у будућности.

ПОЗДРАВ БУГАРСКИХ КЊИЖЕВНИКА

Потом је говорио, у име Савеза бугарских књижевника, г. Бојан Болгар, књижевник из Софије. Он је, углавном, рекао:

— Увек кад сам прелазио границу и долазио у вашу земљу, видео сам чудну сличност између пејсажа, поднебља, кућа и алатки којима наши сељаци раде са свим оним што је у нашој земљи. Добио сам утисак да прелазим у једну братску блиску земљу. Наша два народа имају једнаке песме, једнаку архитектуру, скоро једнаке језике, једнаку судбину, па те заједничке особине према томе треба да буду разлог да заједнички радимо на нашем одржању у свету. Ја сам се увек чудио кад сам посматрао наше две земље и наше народе како се раније нисмо боље познавали. позната је Аристотелова изрека, да се нико не може волети ако се добро не познаје. Данашња изложба је еманација наших најбољих осећања. Ја сам убеђен кад се још будемо добро упознали да ћемо се још више волети и да ћемо заједнички радити на заједничкој култури.

Као и говор г. Држанског и говор г. Болгара био је бурно поздрављен.

Г. др. Моч је, затим, предао бугарском министру г. др. Стоилову, у знак пажње и сећања на данашњу свечаност, лепу едицију Матице српске „Српска уметност у Војводини". Исто тако и сви гости из Бугарске добили су на поклон књиге, Матичина издања.

Присутни су потом, пошто је г. др. Моч прогласио изложбу отвореном, отпочели са разгледањем успеле изложбе бугарске књиге која у пуној мери показује огромно духовно богатство братског бугарског народа у свима областима књижевности и младе бугарске науке. Бугарски гости разгледали су том приликом и Музеј Матице српске са његовом богатом галеријом уметничких слика. Потребна обавештења давали су секретар Матице г. др. Никола Милутиновић и кустос Музеја проф. г. др. Фрања Малин.

ИЗЛЕТ У СРЕМСКЕ КАРЛОВЦЕ И ФРУШКУ ГОРУ

За време свог јучерашњег боравка у Новом Саду бугарски министар у Београду г. др. Стоилов учинио је неколико званичних посета. Г. др. Стоилов је, у пратњи војног изасланика г. Генова и аташеа за штампу г. Георгијева, посетио бана г. др. Кијурину, команданта Армије, генерала г. Петровића, епископа бачког г. др. Иринеја. Око 4 часа после подне г. др. Стоилов се, у пратњи г. Генова, вратио у Београд, док је г. Георгијев остао у Новом Саду да га заступа на банкету који је синоћ у част бугарских гостију, у башти хотела „Парк" дала Југословенско-бугарска лига.

Бугарски гости начинили су после подне аутомобилима излет у Ср. Карловце, где су разгледали Патријаршију, а затим и у фрушкогорски манастир Крушедол, те су се пред вече преко Иришког венца вратили се у Нови Сад.

НА СИНОЋНОМ БАНКЕТУ ИЗМЕЊАНЕ СУ СРДАЧНЕ ЗДРАВИЦЕ

Синоћном банкету, у башти „Парк" хотела, присуствовали су, поред гостију из Бугарске, и бан г. др. Кијурина, командант Армије, генерал г. Петровић, епископ г. др. Иринеј, заменик претседника општине г. др. Милутиновић, начелник Просветног одељења Банске управе г. др. Петровић, претседник Коморе г. Ћулум, као и домаћини на челу са г. др. Мочем. На банкету су измењане срдачне здравице којима је величан значај југословенско-бугарског братства и пријатељства. Говорили су епископ г. др. Иринеј, члан Собрања г. Держански, потпретседник општине г. др. Милутиновић, г. Гаврило Љубичев, књижевник из Софије, г. др. Александар Моч и други. Банкет је протекао у врло пријатној атмосфери.

Данас су бугарски гости, срдачно испраћени напустили Нови Сад.

ИЗЛОЖБА БУГАРСКЕ КЊИГЕ БИЋЕ ОТВОРЕНА ДО 30 О. М.

Изложба бугарске књиге биће отворена до 30 о. м. закључно. Посетиоци изложбе са стране могу се користити повластицом на државним железницама и бродовима од 50 од сто.

БУГАРСКИ ГОСТИ ПОСЕТИЛИ РЕДАКЦИЈУ „ДАНА"

Данас пре подне учинили су посету редакцији ДАНА угледни бугарски гости, који су јуче присуствовали свечаном отварању Изложбе бугарске књиге у Новом Саду, и то члан Народног собрања, претставник Југословенско-бугарског друштва у Софији г. Анђел Держански, претседница културне секције Друштва, позната бугарска јавна радница гђа Кера Илијева, претставници Савеза бугарских књижевника г. Гаврило Љубичев и г. Бојан Болгар, књижевници. Бугарски гости задржали су се извесно време у пријатељском разговору са нашим уредницима, изразивши им своје задовољство са боравком у Новом Саду и пријемом на који су овде наишли.

Са свечаног отварања Изложбе бугарске књиге: за време говора г. др. А. Моча (Снимак Фото Рojал)

У присуству бана г. др. Кијурине, претседника Београдске општине г. Томића и команданта армије генерала г. Петровића

Освећен је дом Савеза аграрних задруга

Пре свечаности одржана је скупштина Савеза, која је у резолуцији истакла захтев да се сиромашним земљорадницима доделе све оне површине земље које су још слободне или које се могу узети у сврхе аграрне реформе

Јуче је одржана седамнаеста редовна скупштина Савеза аграрних задруга у Новом Саду и у оквиру једне лепе задружне свечаности извршено је свечано освећење дома.

Скупштину је, у присуству 95 делегата појединих задруга, као и великог броја претставника разних установа, отворио претседник г. Јово Капор, економ из Суботице, краћим говором, после чега се одмах прешло на дневни ред. После поднетих извештаја одмах се прешло на дискусију у којој су учествовали многи делегати, износећи потребе својих задруга као и потребе аграрног задругарства уопште. Многи делегати нарочито су се позабавили проблемима наших колониста и њиховим потребама.

За време тока скупштине у дворану је стигао претседник Београдске општине г. Јеврем Томић, кога су скупштинари бурно поздравили. Нешто касније у дворану је ушао и бан г. др. Бранко Кијурина, такође срдачно поздрављен од свих присутних.

Скупштина је једногласно примила све извештаје, те је извршено попуњавање управног и надзорног одбора.

РЕЗОЛУЦИЈА

На крају је донета резолуција, којом се тражи: да се што пре доврши спровођање аграрне реформе и да се убрза поступак око укњижења права власништва на надељенике аграрне реформе. Тражи се да се сиромашним земљорадницима доделе све оне површине земље које су још слободне или које се могу узети у сврхе аграрне реформе. Да се ануитет за откуп аграрне земље наплаћује од дана када аграрни надељеник постане земљишнокњижни власник; да се поклони највећа пажња питањима колонија; да се изврше од стране Краљевске владе и Бановине све потребне инвестиције за подизање нових кућа за оне који куће још немају, за подизање задружних домова, за асанације, бушење здравих бунара, решење питање верске и просветне наставе, везивање колонија добрим путевима за најближе привредне центре. Предлаже се да се у Министарству пољопривреде и код Банске управе образују специјални фондови за унапређење колонија и помагање колониста који вишом силом страдају; да све државне новчане установе ставе на расположење Савезу потребне дугорочне и краткороч не јевтине кредите ради стварања могућности већег пословања и кредитирања; да се свим расположивим средствима омогући свим интересентима аграрне реформе докупљивање нових површина земље; да се на колонијама изврше радови обезбеђења од поплаве и теренских вода, а оним лицима који су штету трпела штета исплати.

Поред тога изнесени су и други захтеви за унапређење колонија и колонистичких газдинстава.

СВЕЧАНО ОСВЕЋЕЊЕ ЗАДРУЖНОГ ДОМА

Тек што је скупштина завршена, у дворану су почели да пристижу многи угледни гости да присуствују свечаном освећењу дома. Поред бана г. др. Бранка Кијурине и претседника Београдске општине г. Јеврема Томића, свечаности су присуствовали и претставници војних власти, командант Прве армиске области, армиски генерал г. Милорад Петровић и помоћник команданта Потиске дивизије генерал г. Ђорђе Дединац. Приликом њиховог доласка присутни су приредили спонтано одушевљене овације нашој војсци. Министра пољопривреде г. др. Чубриловића заступао је начелник Министарства г. др. Славко Јакшић. Међу многобројним учесницима примећени су најугледнији претставници нашег јавног живота.

Овој лепој задружној свечаности присуствовали су и претставници многих установа, међу којима претставник Новосадске општине, потпретседник г. др. Обрад Милутиновић; г. др. Манојло Мојић, виши саветник Банске управе, секретар Главног задружног савеза из Београда инж. г. Ђорђе Давидовић, управник Хигијенског завода г. др. Јова Поповић претседник Управног суда г. Голуб Кујовић, претставници Пољопривредне коморе Дунавске бановине гг. Сава Вујић и главни секретар инж. г. Борислав Костић, претставници Главног савеза српских земљорадничких задруга гг. Стеван Стевановић и Велизар Милосављевић и многи други угледни претставници нашег јавног и привредног живота.

Са свечаности су послати поздравни телеграми Њ. В. Краљу, Њ. Кр. Вис. Кнезу Намеснику, претседнику владе г. Драгиши Цветковићу, министру пољопривреде г. др. Бранку Чубриловићу, бану Бановине Хрватске г. др. Ивану Шубашићу и Главном задружном савезу.

Пре самог чина освећења одржао је дужи говор г. Рада Лунгулов, управитељ школе из Суботице, који је изнео сва настојања Савеза за протекли низ година, његове бриге и проблеме, борбе које је водио, наилазећи често на неразумевање код надлежних. Затим је истакао значај новог дома, па је завршио са жељама за још успешнији рад Савеза и напредак задругарства.

Претседник г. Капор поздравио је појединачно најугледније госте. Затим је говорио командант Армије армиски генерал г. Петровић, који захваљује на срдачним поздравима упућеним преко њега целој нашој војсци.

Изасланик министра пољопривреде г. др. Јакшић испоручио је поздрав свог ресорног министра. Затим је говорио претседник Београдске општине г. Јеврем Томић, који је, између осталог, дотакао нека питања покренута на скупштини, нарочито питање одбране водоплавних терена и питање путева, па је изјавио да је на једној од прошлих седница владе решавано о томе, тако да ће у најкраћем времену та питања бити решена.

Бан г. др. Кијурина у своме говору истакао је потребу стрпљења и разумевања у овим тешким временима у којима живимо, а што се тиче изнетих жеља у резолуцији, и влада, у којој седи велики број добровољаца и радника на пољу задругарства, и Банска управа увек ће показивати добру вољу према задругарима и излазиће њиховим жељама у сусрет. На крају је г. Бан позвао све присутне да буду оптимисти у данашњим мутним временима, верујући у мудро вођство Њ. Кр. Вис. Кнеза Намесника, који води Југославију правим путем.

Пошто су гости честитали славље, извршен је свечан чин освећења, који је обавио прота г. Алимпије Поповић одржавши притом леп пригодан говор.

После освећења дома гостима и задругарима је приређена закуска.

Редовно купање у Новосадско минерално јодно води значи: здравље

Минитсри г. др. Торбар и др. Смољан у Новом Саду

У недељу после подне допутовали су у Нови Сад министар поште и телеграфа г. др. Јосип Торбар и министар без портфеља г. др. Бариша Смољан. Гг. Министри су се, после кратког задржавања, вратили у Београд.

Трећи дан боравка угледних мађарских гостију у Београду

На свечаној седници Југословенско-мађарске привредне коморе у Београду подвучен је значај привредне сарадње између Мађарске и Југославије

Угледни гости из Мађарске провели су данашњи дан на излету у околини Београда

Београд, 24 јуна. — У част мађарског министра трговине и индустрије г. др. Варге и претседника Будимпештанске општине г. Карафиата, Југословенско-мађарска привредна комора одржала је јуче пре подне свечану седницу. Поред гостију из Мађарске и претставника свих привредних организација у Београду, седници су присуствовали министар трговине и индустрије г. др. Андрес, помоћник министра г. др. Сава Обрадовић, директор Дирекције за спољну трговину г. др. Рудолф Бићанић и други. Свечану седницу је отворио претседник Коморе г. Влада Илић, који је, између осталог, рекао:

— Ми, као вековни суседи, пружамо један другоме руку у најсудбоноснијем часу који преживљава европски запад. Пламен и пустош рата бесни у непосредној близини наших граница. Наше привреде су без своје кривице и нагло отсечене од многих својих иностраних веза које су годинама, по цену мучних напора, стваране. Данас привредни опстанак и национална безбедност наших земаља захтевају да са више [illegible] поверења и са заједничко[illegible] ступимо сарадњи у свима правцима привредног рада. Наше пољопривреде, наше индустрије, наши новчани заводи, наша паробродарска друштва, све то, свако за себе и сви заједно, пружају могућност заједничког рада.

Затим је узео реч мађарски министар г. др. Варга, који је, поред осталога, рекао:

— Жеља ми је да и овом приликом нагласим како велику важност придајем привредној размени између Југославије и Мађарске и са каквим задовољством пратим садашњи повољни развитак међусобног трговинског промета. Могу да вас уверим у својству мађарског министра који је позван да се стара за развитак привредних веза своје земље, да ће наша делатност у циљу изградње и даљег продубљења обостраних привредних веза увек наилазити код мене на пуно разумевање и далекосежну помоћ пошто сам убеђен да на тај начин служим истовремено мирољубивој обнови интересима обеју земаља и мађарско-југословенском пријатељству.

Министар трговине и индустрије г. др. Андрес одржао је потом на француском језику говор о значају мађарско-југословенске привредне сарадње.

— Присуство мога колеге г. др. Варге, коме желим срдачну добродошлицу, претставља за нас нарочито задовољство, рекао је г. др. Андрес. — Ми му захваљујемо што је, не жалећи ни труда ни времена, дошао да присуствује овој свечаној седници Југословенско-мађарске привредне коморе у Београду, која ће, у то сам убеђен, означити нову етапу у раду заједничке привредне установе.

После седнице, мађарски гости су отишли на Калемегдан. У подне је мађарски посланик г. Бакач Бешењеи приредио ручак у мађарском посланству.

Данашњи дан мађарски гости су провели на излету у околини Београда.

ОДЛИКОВАЊЕ Г. ДР. ВАРГЕ И Г. КАРАФИАТА

Београд, 24 јуна. — Указом Краљевских Намесника, одликовани су: орденом Светог Саве првог реда г. Јожеф Варга, мађарски министар трговине и индустрије, и г. Еуген Карафиат, претседник Будимпештанске општине.

КАКО ЋЕ ИЗГЛЕДАТИ БУДУЋИ НОВИ САД

РЕГУЛАЦИОНИ ПЛАН НОВОГ САДА

Сугестије о којима треба водити рачуна

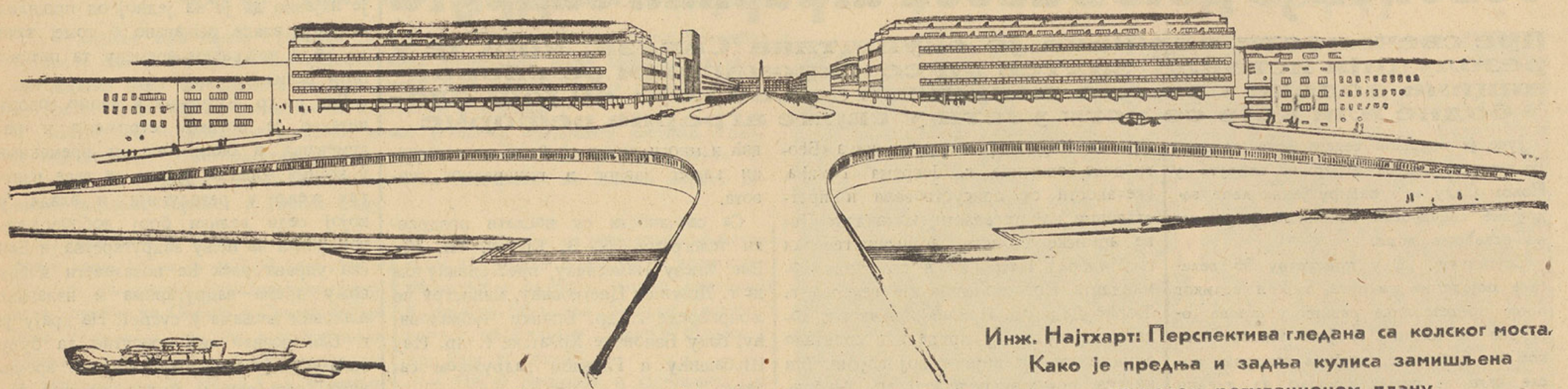

Инж. Најтхарт: Перспектива гледана са колског моста. Како је предња и задња кулиса замишљена по новом регулационом плану

Како ће изгледати будући Нови Сад, његове улице, тргови и паркови, Дунавски Кеј, јавне зграде? Како ће изгледати одбранбени систем од поплаве, одвођење спољних и унутрашњих вода? Како ће се регулисати све већи саобраћај претовар и утовар? Где ће се сместити централно гробље, школе, грађаре и дроваре, где велика зелена пијаца, а где продаја животних намирница на детаљ? Није споредно ни где ће се сместити житно, сточно и сенско тржиште. Та и многа друга питања сада проучава инж г. Најтхарт и за та питања треба да се заинтересују не само спекуланти са плацевима, него и цело грађанство. Сваки предлог, свака сугестија, још данас, може да буде од користи. Сутра већ она би могла да дође касно.

Поред плодног законодавства које нам је дао лични режим Блаженопочившег Краља Александра ми смо добили од тог режима и први савремени закон из области урбанизма. Наши градови и наша насеља се неће у будуће развијати по нагону или самовољи, већ по унапред утврђеном плану. Лик наших градова ће постати културнији, живот у њима ведрији и удобнији, са више хигијене, зеленила и сунца. Регулисати један стари град значи исто што и порушити све несавремености и саобразити их оним смерницама којима се тежи ка будућности. Свака генерација има свој темпо живота, своје нове погледе на саобраћај, на рад и становање. Али сваки град има и своје посебне потребе и карактеристике о којима се при регулисању мора водити рачуна. Када се исправљају старе грешке, мора се знати како се и зашто се до њих дошло. Урбаниста мора стога заћи дубоко у прошлост града, у његово почетно стање и почетан живот.

Од тог почетног стања дејствују живе снаге појединачне и колективне, и утичу на основу града, на линије улица, на смештај тржишта и јавних зграда. Сви фактори, који су имали у прошлости утицаја на општи план штреба да се откију да би се уочио пут којим се дошло до данашњег стања. Само тако може да успе рад урбаниште, који има задатак да скрене будући живот од застрањености и да олакша даљи утицај конструктивним снагама.

КАКО СЕ РАЗВИЈАО НОВИ САД У ПРОШЛОСТИ?

Пратити урбанистичку прошлост једног града је исто што и пратити историју развоја грађанског друштва тога града. Нови Сад је релативно млада агломерација са непуних 250 година живота. Његов центар су изграђивали занатлије и трговци током 18 века, а периферије, нешто касније, изградили су новосадски баштовани. Центар је по својој основи типична балканска творевина, коју су собом понели Срби, Грци и Цинцари са Балкана. Ту балканску урбанистику развели су они у све градове Панонске низије, чак до Будима, па и даље на север. Карактеристика је тога типа градова, да су се око цркве и црквене порте развијале уске кривудаве улице, са малим парцелама, ограђеним зидом са улице.

Нови Сад се дизао на водоплаву Дунава и на месту где Дунав насилно упућује стена скроз неприродном току, са југа на север. Петроварадински серпентин је приморао Донав на тај неприродни ток. Први оснивачи Новог Сада су изабрали ово место због старог пута који је вековима туда ишао, од Београда према Футогу и на север према Будиму. Али су стари новосађани остали са својим кућама на првој тераси и нису прелазили на дунавски водоплан. То смо учинили тек после ослобођења. Да ли с разлогом, то ће будућност показати. У тој првој тераси су некада постојали дунавски рукавци и због њих су се прве улице дизале по гредама које су се формирале наносом Дунава.

Таква теренска конфигурација је дала и главно обележје главних улица Новог Сада. Златна греда, Футошка, Темеринска и Руменачка улица су тако постале. А споредне улице су се развијале опет обиром на плављење терена.

У то доба још није била развијена грађанска свест о интересима заједнице грађани су се довијали сваки према свом интересу Било их је који су и насипали своје кућишта и баште, али заједница још дуго није ништа предузела да се град насипањем повиси.

И ма да грађани често страдају од поплаве, Нови Сад се. ипак, не расељава. Нови Сад је и поред тога имао извесну привлачну снагу и за богатог и за сиромаха, за трговца, занатлију и земљоделника. Живот у њему морао је бити од почетка релативно добар, а рад и зарада лакши Између Срема и Бачке је од старина текла трговина и робни промет. На топлој, песковитој и од ветра доста добро заштићеној земљи роди све што се посеје. Врбаци су били пуни дрва, трске и рогоза, риба и дивљачи. И најсиромашнији су могли лако да набаве оно што је за голи живот неопходно. Поплава је истина страшна, али за коју недељу она прође и опет се животари.

Већ крајем 18 века занатлије и трговци све више стварају од Новог Сада јако трговачко место У првој половини 19 века, када стижу у Нови Сад први пароброди, траже се све више земљорадничке производи. Пшеница, кукуруз, дуван и вуна су главни извозни артикли из Новог Сада и околине, а половином 19 века се већ развија у Новом Саду и повртарство. Срби баштовани раде на веома напредној основи „бостанџилука“ и када се осамдесетих година пружа железница до Новог Сада, по те ране и квалитетне баштенске производе долазе „горњи трговци“ и носе их у Пешту, Беч, Праг, Берлин до Хамбурга. Новосадско баштованство и пијаца постају чувени по целој средњој Европи. Ти производи су били марка све до светског рата. После светског рата та се култура проширила у Подунављу и у Потисју и сва роба из тих крајева данас се доноси на новосадску пијацу. Но и Смедерево шаље овамо своје грожђе, а Мачва и Босна своје шљиве. Новосадска пијаца са баштенским производима постоји и ако нестаје у Новом Саду баштованства и нови регулациони план мора о њој нарочито водити рачуна. Ту пристиже годишње преко хиљаду вагона разне робе и одатле се разноси на све стране у земљу и у иностранство.

Баштовански крајеви тип граничарских насеља

Док је центар Новог Сада изграђен по типу балканских насеља, периферије Новог Сада граде се сасвим другим начином. Ту се стварају као лењиром просечане праве и широке улице, које потсећају на улице села по шајкашкој граници и Банату. Још су карактеристике те граничарске урбанистике и њени блокови који теже ка правилним паралелограмима па и строгим квадратима. И по знија насеља под мађарском и српском управом, подизана су по начелима поменуте граничарске урбанистике. Задатак је новог регулационог плана да изједначи, колико се то може, ова два схватања, балканско и граничарско. Балканска основа је постала немогућом према захтевима становања и саобраћаја модерног живота, а граничарска је лишена сваког варошког обележја. То исправити и приближити, те органски повезати, мислимо да ће се још моћи. Центру се морају дати нешто правије и пространије улице и правилнији блокови, а периферији додати нешто више улица и више је оспособити за пријем гушћег становништва; задатак је нове регулације, да спречи ширење Новог Сада у бескрај.

Ма да ће баштованство за две три деценије бити потпуно истиснуто из интравилана града, то се над њим, ипак, не сме преломити палица. Њега треба сачувати не само због тога што оно даје карактеристику Новом Саду, не ни због материјалне и социјалне користи, коју оно пружа и грађанству и радништву, већ и због културне мисије коју оно врши на сколна села. Грађани у граду се све више удаљују од села и од земљорадника и додир трговца интелектуалца и чиновника се свади само на неопходно и на званично. Новосадски баштован, пак, има тешњи додир са грађанским сталежима, јер је и он грађанин-баштован. Али он има додир и са околним селима и пољопривредним радницима скоро из свих наших крајева, те се тако може сматрати здравом везом између села и града.

Због свих горњих разлога велики је интерес да се сачува граду његов мешовити чиновничко-трговачко-земљорадничког карактер. Ако су грађани прекупили оне земље које су некада биле темељ новосадском баштованству, баштованима се морају створити нове површине. Ратно острво је у своје време пре десетак година, задолмљено баш из разлога осигурања нових површина за баштованство. На Ратном острву ваља да се створи нов и савременији тип баштованства на задружној основи и не само у сврху одбране од поплаве већ и у сврху наводњавања целог Ратног острва. Ту се може сместити око 2000 нових и здравих баштованских породица. С тога ће бити потребно да се Ратно острво, као једно специјално насеље или боље, као насеље специјалног типа што боље веже са центром града, а нарочито са великом зеленом пијацом.

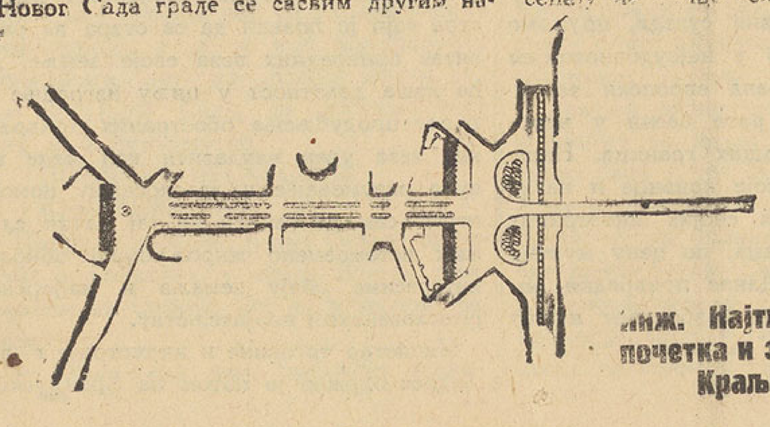

Инж. Најтхарт: Регулација почетка и завршетка улице Краљице Марије

ДУНАВСКО ПРИСТАНИШТЕ

Дунавско пристаниште је једно веома важно питање будућег Новог Сада. Ми имамо кратку речну обалу која се у сврху промета може искористити и она се протеже од железничког моста до ушћа канала. Остали делови Дунавске обале су неупотребљиви за пристаниште због плићака или због кошаве. Изградња нашег Дунавског пристаништа је пошла потпуно нездравим и непромишљеним путем. Онако како се почело са изградњом код царинарнице, сасвим је у супротности са искуствима, стеченим схватањима о речним пристаништима, јер се ту троши много енергије узалуд. А то све не само што успорава истовар и утовар и задржава га више него што би то требало, него и поскупљује цену роби.

Из тих разлога треба приступити двојној подели. Ваља изградити један доњи кеј за мало и средњу воду и један горњи за високи водостај и та два кеја повезати на неколико места рампама. То ће сем тога бити и јевтиније решење. Доњим кејом се мора предвидети и колосек који ће везивати Дунавско пристаниште са железничком станицом. Велика зелена пијаца мора доћи негде на Дунав, да је близу реци и железници. Радничко игралиште и Државна фабрика свиле су погодно место за будућу новосадску велику зелену пијацу. Тај се крај мора добро везати са Ратним острвом, са Темеринским и Футошким друмом. Засада је та тачка веома лоше везана и биће потребно да нови регулациони план предвиди најбоље везе.

Но Дунавско пристаниште је и уско и њега ће требати проширити од Узелчевог санаторија према Свилари бар на стотинак метара. Слика која ће се на тај начин добити биће слика једног великог градског пристаништа, а простор ће одговарати потребама.

Боље везивање Срема са Новим Садом постигло би се једним новим колским мостом Каменица—Нови Сад и то место треба већ сада одредити. А што се тиче железничких станица, њих би требало, засада, оставити онако како стоје. Једино што би се дало учинити, засада, то је можда, раздеоба путничког и робног саобраћаја. Роба би се могла одашиљати ка станици код Футошког друма, која би се за ту сврху имала оспособити.

На ове моменте смо желели упозорити и инж. г. Најхарта, коме је поверено да изради нови регулациони план, и надлежне. Све остало, уверени смо, моћи ће пројектант и добро да уочи и добро да реши. Да он суверено влада материјалом који обрађује и томе смо се добро уверити из изложбе коју је прошле године приредио. А за доказ како он решава детаље и грешке које се још дају отклонити, доказ је скица о почетку и завршетку Булевара Краљице Марије. По томе ће улаз са колског моста у град пружати заиста дивну слику једног и са естетског гледишта добро обрађеног плана.

СТАРИ НОВОСАЂАНИН

Судија г. Радован Поповић постављен за комесара Окружног уреда у Сомбору

Сомбор, 24 јуна. — Министарство социјалне политике и народног здравља телефоном је обавестило управу Окружног уреда да је досадашње равнатељство са надворешним сбором Окружног уреда разрешено дужности, а да је за комесара уреда именован г. Радован Поповић, судија Окружног суда у Сомбору.

Јесте ли ваше

треба са добром четкицом и фином пастом као што је ODOL паста за зубе. Тиме се постиже циркулација крви у деснима, и оне остају чврсте и здраве. Употребљавајте за дневну негу зуби и уста ODOL пасту за зубе.

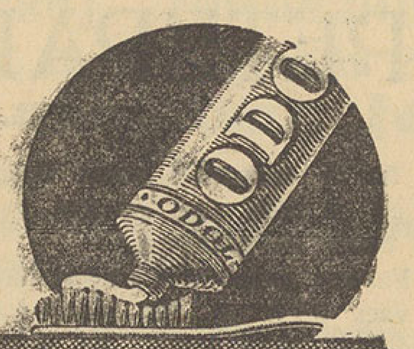

ODOL

† ДР. ЕДУАРД МАРГАЛИЋ

Сомбор, 24 јуна. — У Сомбору је јуче умро у дубокој старости, у 92 години живота, др. Едуард Маргалић, професор будимпештанског универзитета у пензији.

Покојни Маргалић је као професор гимназије некада служио у Сомбору, затим у бајској препарандији. Био је низ година професор српско-хрватске књижевности на будимпештанском универзитету Пок. Маргалић је био повереник мађарске владе за Српско-православну велику гимназију у Новом Саду и за остале српске аутономне средње школе.

Пок. Маргалић је према нашим аутономним сремњим школама показивао пријатељску пажњу, а исто тако био је пријатељски наклоњен и према нашим студентима, тако да је стекао велики број поштоваоца међу српском интелигенцијом.

Покојник је за своје заслуге на културном и просветном пољу изабран за почасног члана Матице српске, а одликован је орденом Југословенске круне трећег и Светог Саве другог степена, као и многобројним страним орденима. Био је од оснивања до смрти претседник Историског друштва у Сомбору, где је међу грађанима уживао опште симпатије.

Посмртни остаци пок. Маргалића сахраниће се данас после подне на православном гробљу у породичној гробници.

Проучава се могућност побољшања материјалног положаја државних службеника

Београд, 22 јуна. — Према нашим обавештењима на надлежном месту проучава се могућност побољшања материјалног положаја државних чиновника. Као што је познато, државни чиновници, преко својих разних професионално-стручних организација, воде живу акцију са циљем да се њихов материјални положај побољша путем повећања плата. Како се сада сазнаје, надлежни фактори су вољни да ово питање реше на начин који би могао бар у извесној мери да задовољи оправдане захтеве државних чиновника Вероватно је да ће се у првом реду почети са повећањем плата нижим државним чиновницима који данас са својим редовним приходима нису у могућности да покрију ни своје најнужније потребе. Главни проблем за решење овог питања лежи у обезбеђењу потребних кредита, па се вероватно очекује да се види ефекат повећања државних прихода који се очекује на основу извршене реорганизације пореског законодавства, таксеног законодавства, царина, железничке тарифе и поштанских такса.

Млада служавка скочила са моста у Дунав и удавила се

Јуче после подне, око 15 часова, скочила је са моста Краљевића Томислава у Дунав, у намери да изврши самоубиство, осамнаестогодишња девојка Јозефина Мех, која је родом из Тузле, а у Новом Саду је била запослена као служавка. Њен леш до овог тренутка још није пронађен. Пошто није оставила никакво писмо, узрок самоубиства није утврђен.

Шегрт незадовољан послом у фабрици покушао да се отрује

Синоћ, око 20 часова, у фабрици металне робе у Краља Петра Другог улици. бр. 245, покушао је да изврши самоубиство тровањем, испивши мању количину раствора камене соде, Стеван Блажинчић, шегрт у фабрици, родом из Загреба. Пренесен је одмах у болницу, где му је указана лекарска помоћ. Како су његове повреде лакше природе, упућен је на кућну негу. Шегрт је покушао да себи одузме живот јер је био незадовољан са послом у коме је радио.

У Банату је од грома за време олује погинуло неколико људи

Петровград, 24 јуна — Ових дана је над целим Банатом владала страховита олуја са грмљавином, која је имала и људских жртава. На својој њиви у хатару општине Кумане орао је Велелин Весић, 60-огодишњи старац, у кога је за време орања ударио гром и усмртио га.

Од грома је погинуо и Макса Дамјанов, земљорадник из Српског Итебеја. Он је за време олује отворио кухињска врата да изађе у двориште У истом моменту када је ногом кročио у двориште, страховито је загрмело и гром је ударио у несрећног човека, који је остао на месту мртав

Гром је ударио и у кућу Јосифа Пинтера у Јаши Томићу. Кроз таваницу коју је пробио гром је улетео у собу у којој се налазила Пинтерова ћерка, али није ударио у њу, него у један метални предмет у њеној близини. Девојчица се онесвестила, али је доцније приведена к свести (Дан)

ПРЕТПЛАТИТЕ СЕ НА ДАН!

УЗ МЕСЕЧНУ ПРЕТПЛАТУ ОД 24.— ДИНАРА ДОСТАВИЋЕМО ВАМ, ПРЕКО НАРОЧИТИХ РАЗНОСАЧА НОВОСАДСКО ИЗДАЊЕ ДАНА У СТАН ОДМАХ ПО ИЗЛАСКУ ЛИСТА ИЗ ШТАМПАРИЈЕ

У Сремским Карловцима је на скроман начин освећен соколски дом др. Лазе Поповића

Сремски Карловци, 24 јуна. — У Сремским Карловцима је јуче на скроман начин обављено освећење соколског дома др. Лазе Поповића, оснивача карловачког соколског друштва. Присуствовао је и оснивач друштва г. др. Лаза Поповић. Такође је био присутан и претседник Београдске општине г. Јеврем Томић. Бана г. др. Кијурину је заступао виши саветник г. др. Милан Дејановић. Новосадску жупу заступао је старешина г. др. Игњат Павлас.

После свечаног чина освећења, говорио је прота г. Глигорије Микић о дужностима сокола. Старешина друштва г. др. Стеван Симеоновић-Чокић одржао је патриотски говор. На крају је приређена закуска а за госте ручак у хотелу на Стражилову.

У тучи секирама у Српској Неузини повређена су три човека

Српска Неузина, 24 јуна. — У Српској Неузини дошло је до туче између Јоце Жељског и Душана и Љубе Нинића, у којој су страдала сва три учесника.

Јоца Жељски, чобанин, пијући у кафани, посвађао се са Душаном Нинићем због неких увреда које је нанео Јоциној жени Душанов син Љуба. У тој свађи Јоца је потегао нож на Душана и овај је побегао из каване. Када је, око подне, Јоца пошао на ручак, близу његове куће сачекали су га Душан и Љуба Нинић, наоружани секирама. Јоца, бранећи се, ударио је Душана ножем у лево раме, а Љуба њега секиром по левој руци. Јоца, физички надмоћнији, отргнуо је од Љубе секиру и њоме га једним ударцем оборио Када је и други нападач био онеспособљен, Јоца је пришао првом, Душану, и задао му неколико удараца по глави. После тога Јоца се сам пријавио жандармерији. Душана и Љубу упутили су у петровградску болницу, где им је указана лекарска помоћ.

Повреде Јоце Жељског су лакше природе, док су повреде Душана и Љубе Нинића много теже. Сматра се да Душан неће моћи да преживи. Власти су повеле истрагу.

(Дан)

Румунски часопис „Грајул Страмошеск“ уређиваће се убудуће у Петровграду

Петровград, 24 јуна. — Оснивачки и редакциони одбор румунског месечног часописа „Грајул Страмошеск“ („Глас предака“), који је излазио у Вршцу, решио је да премести излажење часописа у Петровград.

Овај часопис има у свом програму међусобно упознавање југословенског и румунског народа. Часопис се бави свим актуелним питањима и проблемима румунског живља у Југославији. Часопис је покренула румунска омладина која жели да румунској мањини у Југославији да нов правац живота, т. ј. интегрално конструктиван рад на свима пољима. Одговорни уредник часописа је г. Силвиус Миклеа, студент.

ПРИВРЕДНЕ ВЕСТИ

Живот у Југославији поскупео је за око 30 од сто. Међутим, привредни живот је парализан и многи привредници не обављају ни 50 од сто свог ранијег пословања.

*

Из дана у дан је све очигледније да је Уредба о вуни закаснила, јер, уколико се приближује почетак ефективне интервенције Призада, у толико постаје јасније да ће се и поред свих напора посао око организације откупа вуне само половично моћи спровести. Како се сазнаје, Призад је већ на терен упутио своје контролне органе ради што целисходнијег уређења откупног система, а за неколико дана биће упућени и комисионари који ће одмах отпочети са откупом вуне сходно Уредби.

*

Цене домаћој паприци на тржишту у Хоргошу биле су у прошлој недељи следеће (у динарима за 1 кг): „племенита слатка" млевена 37; „полуслатка" млевена 34; 1а „гулаш љута" млевена 31; 2-а „гулаш љута" млевена 27; меркантил" млевена 24; „племенита слатка" полупрерађена (туцана) 27; венац непрерађене паприке 5 мет. дужине 60 динара по комаду. Према претпрошлој недељи смањена је цена „полуслатке" млевене и полупрерађене (туцане) паприке, и то за 1 дин. по кг Остали квалитети нотирају непромењено.

*

Словачка влада затражила је да се поведу трговински преговори са Југославијом у циљу склапања трговинског и платног споразума. Са наше стране дат је принципиелан пристанак за ове преговоре. Словаци би желели да ти преговори почну већ идуће недеље, али датум још није дефинитивно утврђен, пошто су наши стручњаци за трговинске преговоре заузети преговорима са другим државама.

*

Рок истека садањег привредно-трговинског аранжмана са Румунијом био је 31 мај. Међутим, надлежне власти, наше и румунске, постигле су ових дана споразум да се овај привредни аранжман са Румунијом на основу обостраног споразума продужи за 3 месеца, односно до 31 августа о. г. У том смислу већ су измењене и ноте о продужењу овог споразума.

СОВЈЕТСКА РУСИЈА НА ЛАЈПЦИШКОМ ЈЕСЕЊЕМ САЈМУ

Како се сазнаје изнајмила је влада СССР за Лајпцишки јесењи сајам, који ће се одржати у времену од 25 до 29 августа о. г., у приземљу палате „Ринг-Месхаус", у којој ће такође излагати и наше Министарство трговине и индустрије, површину од 450 кв. метара. Осим тога изнајмила је Совјетска Русија велику површину на отвореном простору за изложбу машина итд.

САМАРИЋАНСКИ ТЕЧАЈ У КАЋУ ПОХАЂА 30 СЛУШАТЕЉКИ

Каћ, 24 јуна. — Самарићански течај за спремање болничарки у Каћу отпочео је свој рад. На течај се пријавило око 30 слушатељки. Г. др. Ђура Ђорђ, општински лекар, који руководи течајем, труди се да оспособи ученице за добре болничарке.

ФЕЉТОН »ДАНА«

ПРЕТЕРАНИ САВЕТИ

В. Џорџ

Да би се опоравио после болести, моји су се први пут решили да ме пусте самог на ривијеру.

— Упамти добро: не коцкај се, јер ћеш увек изгубити. Не позајмљуј у коцкарници ніком новац јер га никад нећеш добити натраг. И чувај се жена.

То су били савети мога оца пре него што сам отпутовао. Уз то употребљене су све мере, које ће двадесетогодишњег младића одбранити од свих три напасти. Послали су ме у Кан, јер то је место тада било најмање мондјанско.

Добар сат хода било је до вароши од мога хотела, који је био на осамљеном бреду пуном романтике и услова за успешно опорављање. Прве недеље био сам миран, уживао сам у ванредној околини и опоравлао сам се. Али то је брзо прошло. Наишла је потреба за друштвом, за проводом.

На домаку мога погледа био је диван изглед на плави залив и сива разбацана острва, али и на Казино са својом коцкарницом и лепим Францускињама. А око мене неки чудни, ћутљиви Енглези тромо и непомично су лежали у баштенским шездонима.

И тако сам једне ноћи пошао хотелским аутобусом у Казино. Наравно, морало се догодити, јер никад нисам учио да рачунам са временом, — аутобус се у једанаест сати вратио у хотел без мене. И док сам се доцкан у ноћ враћао пешице, цео сат сам имао на размишљању. Размишљање је уродило плодом и већ сутрадан сам уз добру напојницу оставио код портира неколико писама да их сваке недеље шаље мојима, а ја сам се једноставно на опоравак преселио у Монте Карло.

Већ прве вечери послужила ме је срећа. Врло брзо сам добио неколико хиљада франака. Бог зна како би се завршило то моје прво у животу, зарађивање новца, да нисам опазио с другог краја стола дивну девојку, која се некако сасвим природно смешкала на мене. Био сам млад, леп и богат, па ипак сам био жељан таквог осмеха и такве лепоте. Али кад сам устао од стола нисам био довољно сигуран да јој пријем, Међутим, она је то тако природно учинила и затражила ми 50 франака да проба срећу на зеленом столу. Са задовољством сам јој дао новац али нисам пошао за њом, јер ме није ни позвала. На повратак новца нисам ни рачунао јер сам био уверен да је толико коштао онај њен диван осмех. Зачудио сам се кад ми је после кратког времена пришла и вратила ми место педесет пет стотина.

— Са вашим новцем имала сам среће. Хоћете ли да пођемо заједно на вечеру?

Сувише сам био млад да би овакву прилику био у стању да одбијем, а уз то она је имала тако диван и мек глас. Уз то већ два пута се нису обистариле напомене мога оца: на ајки сам добио, позајмљени новац добио сам натраг, дакле, напред!

Наравно после пријатно проведене вечери дошло је и оно праћење кући.

— Повешћу вас к мени ако ми обећате и за сутра позајмицу за Казино, пошто са својим новцем немам среће.

Ту сам већ за савете свога оца имао само ироничан осмех. Зизи, мала, лепа кокетица водила ме је својој кући.

Никад нисам био пријатељ раног устајања и зато ме је Зизи мало нервирала са својим јутарњим чеврљањем Прилично неделикатно, али ја сам продужио да спавам. Она се умирила. Умирила се толико брзо да се у мени родила сумња. Сетио сам се оца и његових савета. Али сам се још упорније претварао да спавам. Цела моја имовина била је у буђелару на столићу крај кревета. Сирота Зизи, колико се трудила да устане неприметно, да однесе буђелар у суседну собу, да новац из њега сакрије иза слике на зиду и да буђелар опет врати на своје место. Затим је поново легла и заспала сном праведника, а заспао сам и ја.

Око подне пробудила ме је и замолила да се пожурим, јер је већ доцкан. И док је она била у купатилу несметано сам ушао у ону другу собу и узео свој новац. Био је сав. Чак и њених петстотина франака, које ми је синоћ вратила. Кад сам полазио галантно сам јој пружио тих пет стотина вадећи их из џепа.

Залихе вина у Вршцу, Белој Цркви и Гудурици износе још 650 вагона

Вршац, 24 јуна. — На вршачком тржишту вина главни купац је сада „Призад". Он плаћа за вина са 8—9 малигана 17 пара, са 9 до 9.5 малигана 18 пара, а са више од 9.5 малигана 19 пара по литар ступњу. Преузете количине „Призад" исплаћује одмах. Према томе, и месна трговина присиљена је да купује вино по истим ценама. Вина одређена за Протекторат, Чешку и Моравску са 10.5—11.5 малигана плаћају се у Вршцу, Белој Цркви и Гудурици 19 до 20 пара по литар ступњу.

У Вршцу залихе вина износе још 400 вагона, у Белој Цркви 100, а у Гудурици 120 вагона, дакле, укупно 650 вагона. Према томе, од прошлогодишње бербе продато је већ око 60 од сто, а до нове бербе мањиће се и преостатак довити. У поређењу са ценама осталих пољопривредних производа, цене вину у јужном Банату могу се сматрати као веома ниске, али су још увек више од оних у Србији. У околини Ниша и у Неготинској крајини добивају се вина за потрошњу са 10—13 малигана само по 16—18 пара по литар ступњу. У Жупи плаћа се за вина са 12—14 малигана 20—22 паре. За Неготинска хибридна вина плаћа се 15 пара. Боље су цене у Далмацији где се за конзумно вино плаћа просечно 3.50—4.50 дин. по литри, а за боља квалитетна вина постизаза се 5 дин. по литри. Цене далматинском вину су чврсте, јер су залихе мале. И у осталим деловима државе цене су сталне. Изгледи за нову бербу у целој земљи су слаби.

Цене вину у Вршцу су следеће: обична бела вина 1.60—2.40 дин, обична црвена 1.75—3.25 дин., боље врсте тргују се по 2.75—7 дин. по литру.

ХИГИЈЕНА

ПОВЕЋАНИ КРВНИ ПРИТИСАК ЛЕЧИ СЕ УМЕРЕНОМ ДИЈЕТОМ

Колико има људи који су се уплашили када им се нагло повећао крвни притисак и када им је пулс постао бржи. Људи верују да је то одмах предзнак неке болести. Међутим, овај страх не мора увек да буде и оправдан, јер повећање крвног притиска може да услед и без унутрашњих поремећаја и да буде нешкодљиво. Разуме се, ако човек осећа неке болове или поремећаје у здрављу, мора ствар да схвати много озбиљније. Ако пак оних симптома нема онда је повећање крвног притиска свакако последица нервозе тренутно неуредне делатности бубрега, срца или вена. То још увек не значи да је човек болестан. Али то је зато најбоља опомена да будемо на опрезу и да предузмемо све што је потребно да се спречи зло. Познато је да се повишени крвни притасак најчешће јавља код жена у времену када губе менструацију. То не мора да значи да је жена болесна, али повишени притисак у том добу код жене може да буде и знак неких тежих женских обољења, рака, унутрашњих функционалних поремећаја полних органа итд. У сваком случају треба поћи лекару на преглед. У случају да лекар утврди да су код жене здрави бубрези и срце и да се код полних органа не јављају знатније физиолошке промене, болести нема.

Лекари препоручују да се и људи који су иначе здрави а који с времена на време пате од повишеног крвног притиска придржавају благе дијете. Дијетом ће се регулисати крвни притисак и тако ће се у самом зачетку угушити болест која би могла да се изроди.

Треба јести само такве намирнице чији хемиски састав не изазива надражај бубрега и срца. Храну треба јести без зачина, врло мало течности. Алкохол је забрањен. Једнако и пушење. Догоди се да дијета не помаже. У том случају лекари препоручују бром, јодкалциум-диуретин, нитроглинерин и разне друге медикаменте. Сваке седмице треба постити по један дан. Тада може да се једе само кувано воће или пресно варивo, купус, шаргарепа, келераба, ротква Тога дана треба избегавати сваки телесни напор, пушење, узрујавање и друге. Што мање пити воде ако је могуће највише пола литре дневно подељене у 5—6 оброка. Ако желимо да једемо пресно воће, за време дијете је најбоље узимати незаљуштене јабуке.

СОПСТВЕНИЦИ КУЋА, ЈЕСТЕ ЛИ ИЗВРШИЛИ У СВОЈИМ КУЋАМА И ДОМОВИМА МЕРЕ ПРЕДОСТРОЖНОСТИ ПРОТИВ НАПАДА ИЗ ВАЗДУХА:

ТАВАНИ СУ НАЈИЗЛОЖЕНИЈИ ПОЖАРИМА ОД ЗАПАЉИВИХ БОМБИ.

ЈЕСТЕ ЛИ УКЛОНИЛИ СА ТАВАНА СВЕ ЗАПАЉИВЕ СТВАРИ?

ЈЕСТЕ ЛИ ОКРЕЧИЛИ ТАВАН

ЈЕСТЕ ЛИ ПРИПРЕМИЛИ ПЕСАК ЗА ПОСИПАЊЕ ТАВАНСКОГ ПОДА?

ЈЕСТЕ ЛИ ПРИПРЕМИЛИ ВЕДРО С ПЕСКОМ ЗА ГАШЕЊЕ ЗАПАЉИВЕ БОМБЕ?

ЈЕСТЕ ЛИ ПРИПРЕМИЛИ БУРЕ СА ВОДОМ ЗА ГАШЕЊЕ ПОЖАРА?

ЈЕСТЕ ЛИ ПРИПРЕМИЛИ АПАРАТ ЗА ГАШЕЊЕ ПОЖАРА?

ЈЕСТЕ ЛИ ПРИПРЕМИЛИ АЛАТ ЗА РАСКРЧАВАЊЕ ЗАПАЉЕНЕ ГРАЂЕ?

ЈЕСТЕ ЛИ ПРЕДВИДЕЛИ ПОУЗДАНО ЛИЦЕ, ВИЧНО НАДЗОРУ КУЋЕ И ГАШЕЊУ ПОЖАРА?

(Из Пододбора за пропаганду Одбора за заштиту од ваздушних напада).

КУДА ЋЕМО ВЕЧЕРАС?

Хотел, кафана, ресторан „Слобода“, у 22 часа варијетски програм.

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

БИОСКОПИ:

РЕКС: Моја звезда среће.
АПОЛО: Заљубљена фабрика
ОДЕОН: Силвина.
РОЈАЛ: Петролејски рат у Кини.
УРАНИЈА: Грешна страст.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош“ Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-29 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 88 и ЦПЕТРОВГРАД Телефон 169. РУМА Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА Тел. 10.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 22 до 28 јуна

Апотека Аларгић Мр. Светозара, Трг Косте Трифковића бр. 5. Телефон 25-81.
Апотека Дивилд Мр. Јоце, Булевар Краљице Марије 7. Телефон бр. 32-00.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ, УМРЛИ

Рођени су: Ирена, кћи Јосипа Добош, служитеља, и Вероне Кором.

Венчани су: Јанош Ујвари, радник, и Викторија Миклош. — Михајло Кекезовић, ципелар, и Марија Идеји. — Миливој Станковић, прив чиновник, и Милица Тешанов. — Јован Борић, градски службеник, и Катица Чупић рођ. Мартоношки.

Умрли су: Карло Домбо, кубикаш, 66 год. — Катарина Фидлер рођ. Шнајдер, трговац, 66 год. — Радивој Влашкалић, послужитељ, 30 год. — Сава Дејановић, ратар, 66 год. — Уд Катарина Шпрелинг р. Јанv, домаћица, 47 год. — Уд. Ленка Миковић рођ. Дињашки, домаћица, 63 год.

—o—

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Обзиром на Уредбу о откупу пшенице и кукуруза старе жетве која је већ данас обелодањена али је још ова берза до берз. састанка није примила, то је Курсна комисија решила, да се данас не изда Службени курсни лист.

Самоубиство једног старца у Ср. Каменици

Прошле ноћи, нешто после три часа, у своме дворишту, у Светозара Милетића улици, број 21, у Сремској Каменици, извршио је самоубиство вешањем радник Јоца Наодовић, стар 62 године. Јоца се обесио о греду помоћу ужета. Узрок самоубиства је старост и сиромаштво.

У новосадској Женској гимназији од 75 кандидаткиња виши течајни испит је положило 60

од којих је 24 било ослобођено од усмених испита

У новосадској Државној женској реалној гимназији завршени су виши течајни испити. У два одељења осмог разреда, од 75 ученица, ослобођене су биле од усмених испита 24 ученице. Са успехом је положило испит 36 ученица, на полагање поправног испита упућено је 14 а разред понавља 1 ученица.

Од усмених испита ослобођене су биле ђице Валерија Блајх, Мирјана Ђитков, Жужана Ердеш, Мира Живојновић, Нада Каракановић, Ливија Лагода, Ружица Марковић, Јелица Мирков, Милица Павић и Десанка Радивојевић-Васић, ученице осмог а) одељења; Радмила Атанацковић, Злата Богдан, Вера Вукелић, Умилна Живанов, Терезија Кениг, Мирјана Мијатов, Меланија Павловић, Ружица Радивојевић, Злата Аница Стојковић, Катица Сувачаревић, Олга Ћирић, Магда Франк и Мелита Холик, ученице осмог б) разреда.

Одржана је скупштина Обласног одбора Удружења националних железничара и бродара

У недељу пре подне, у друштвеном дому железничара, одржана је редовна годишња скупштина Обласног одбора Удружења националних железничара и бродара, у присуству око 150 делегата са обласне територије. Претседавао је начелник одељења Дирекције државних железница у Новом Саду г. Божидар Капетановић. На скупштини су претресана сва актуелна и стручна питања Удружења. Прочитани извештаји су примљени. На крају је изабрана нова управа на челу са г. Божидаром Капетановићем. Изабрани су делегати за конгрес Удружења националних железничара и бродара, који ће се ускоро одржати.

Ради успешнијег рада новосадски учитељи основали су два учитељска удружења

Као што смо јавили у суботу је одржана пролећна скупштина Југословенског учитељског удружења за град Нови Сад. На дневном реду било је истакнуто и питање поделе удружења према школским срезовима који су недавно формирани. Ова тачка дневног реда побудила је велико интересовање код свих чланова, па су скоро сви, њих преко 150, скупштини и присуствовали. Одмах у почетку рада видело се да је то главно питање, јер су га говорници још у својим поздравним говорима потрзали. Преко свих питања прелазило се без дискусије, журило се да се дође до те тачке Износећи је, претседавајући је још једном покушао да се решење по том питању одложи. У том циљу говорило је још неколико чланова. Међутим, сви остали чланови били су за поделу удружења на Друштво 1 и Друштво 2 школског среза. То своје тражење они су заснивали на задацима удружења. Свакако је лакше створити једну радну заједницу са мањим бројем чланова, који се могу и лакше окупити и лакше радити. Ако се хоће да сваки члан учествује у раду, онда их мора бити мање. Врло је тешко саслушати свакоје мишљење по извесним питањима кад на скупштини учествује 150 учитеља. Даље, у друштву има мање чланова, лакше ће се моћи да приређују и угледна предавања која су врло корисна за образовање наставника. Да би таква, предавања била од користи онима којима су намењена, о њима се мора дискутовати. С мањим бројем чланова та је дискусија и кориснија и пријатнија. Дакле, ти чисто педагошки и технички разлози диктирали су и стварање мањих, за рад способнијих заједница. Но поред тих било је и других разлога који су императивно наређивали да се формирању таквих радних заједница одмах приступи. Ти разлози су више унутрашње природе.

Због свега тога једногласно је решено да се досадашње друштво подели на два према школским срезовима, и да се одмах одрже оснивачке скупштине за оба друштва.

На оснивачкој скупштини првог школског среза за избор Управног, Надзорног и других одбора биле су поднете две листе. Већину од 36 према 25 добила је листа чији је носилац г. Мита Стојков, учитељ, кога су при конституисању изабрали за претседника овога друштва.

У друштву за други школски срез акламацијом је изабрана управа којој је претседник г. Милан Протић, учитељ.

Потпретседница у друштву првог школског среза је гђа Зора Михајловић, учитељица, а у другом школском срезу гђа Црногорка Весић, учитељица.

На крају оснивачких скупштина оба претседника дала су изјаве, у којима су нагласили да ће радити на срећивању прилика у друштвима и на њиховом активирању. Да би се у томе успело, моле чланство да искрено, несебично и предано ради, и успех неће изостати.

Чланство је обећало свесрдну сарадњу, и у миру и реду се разишло.

С

Свако вече специјалитети вечера
СВИРА ЖИГА ЕРНЕ
од 16 нови варијетски програм
Кавана „Елит“
преко пута Главне поште

Др. Јулка Косановић-Пивнички, специјалиста за болести уста и зуба отворила је зубну ординацију Васића бр. 14/I, ординира од 4—7.

Извештавају се сви чланови књижарске и папирничарске секције Удружења трговаца за град и Срез новосадски да почев од 24 о. м. треба да отварају своје радње у 4 сата после подне.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Претседник општине г. др. Милош Петровић, после дводневног боравка у Загребу, вратио се у Нови Сад.

У Новом Саду је боравио у недељу начелник Министарства грађевина инж. г. Ненад Ланцош.

Удружење Босанаца и Херцеговаца ће ускоро прославити ове године своју уобичајену славу због општих прилика.

Женска занатска школа Добротворне задруге Српкиња у Новом Саду отворила је изложбу ручних радова. Изложба је отворена до 27 овог месеца.

Накнадна регистрација бицикла врши се у времену од 24 јуна до 1 јула сваког радног дана од 12 до 2 часа после подне. Ко у овом времену не региструје свој бицикл, биће најстрожије кажњен. (Из канцеларије Управе полиције).

Годишње скупштине одржале су у недељу следеће задруге: Земљорадничка кредитна задруга, Кредитна задруга државних службеника из Новог Сада и Набављачка кредитна задруга из Петроварадина. На овим скупштинама извештаји су примљени и изабране су нове управе у смислу задружних правила.

У Парк-хотелу одржан је синоћ успели концерт гђе Нате Павловић и популарног радио-певача г. Милана Тимотића. Многобројна публика је бурним аплаузима у више махова давала израза своме одушевљењу.

За претседницу Коре хлеба и дечјег обданишта поново је изабрана гђа Јелена Кон

Јуче је одржана редовна годишња скупштина Коре хлеба и дечјег обданишта, под претседништвом гђе Јелене Кон. Скупштини је присуствовала гђа др. Загорка Кијурина, супруга бана г. др. Бранка Кијурине. Присуствовали су изасланик Банске управе, инспектор Одељења за социјалну политику и народно здравље г. Стеван Мајсторовић, изасланик Прве армиске области, претставник града, саветник г. Никола Лебхерц, и изасланици многобројних удружења и установа.

Међу дамама запажене су супруга мајора г. Петковића, супруга капетана г. Серкића, супруга г Драгољуба Ристића, гђа Јелена Дадић, супруга г. дра Лустига и друге.

Извештаји о раду у прошлој години примљени су једногласно. Затим је дата разрешница управи. Акламацијом је изабрана иста управа на челу са гђом Јеленом Кон.

У Трговачкој академији матурирало је 39 кандидата

У Трговачкој академији писмени матурски испити почели су 1 о. м. и трајали до 7, а усмени су одржани од 11 до 20 о. м. Од 60 кандидата (28 женских и 33 мушка) положило је са успехом 39 (19 женских и 20 мушких). На 3 месеца је одбијено 17, а на једну годину 5 кандидата. Гђица Гизела Ковач била је потпуно ослобођена од усмених испита, а 8 кандидата само делимично. Ослобођени су били Милорад Живић, Мирослава Јовановић, Арпад Такач, Вера Шенк, Имре Беговић, Ђорђе Дамјановић, Иван Павлетић и Мира Шмолка.

Изасланик Министарства трговине и индустрије био је директор Академије г. др. Јован Вукић.

РОЈАЛ

Сензационалан филм

Петролејски рат у Кини

Пат О'Бриен

ОДЕОН

Елизабет Бергнер у филму

Силвина

Филм о великој љубави младе девојке, са којом су се поиграли необични догађаји

АПОЛО

Премијера веселе комедије

Заљубљена фабрика

У гл. улогама: Лили Мурати, Паул Јавор, Ђула Кабош

РЕКС

Соња Хени и Ричард Грен у одличном љубавном филму

Моја звезда среће

УРАНИЈА

Премијера. — Ремекдело шведске филмске уметности

Грешна страст

Ингрид Бергман, Стен Линдгрен и Торе Свенберг

У новом Саду у недељу није било утакмица

Пошто су Војводина и НАК гостовали у Београду, односно Земуну Нови Сад је у недељу остао без утакмице, јер остали клубови и поред врло лепог времена нису били одлучили да организују ма и једну јавну спортску приредбу.

ТРЧКАЛО СА БИЦИКЛОМ

тражи администрација ДАНА. Јавити се пре подне од 10 до 12, а после подне од 14 до 16 часова.

Извр. Бр. 358-939.

Проглас за дражбу телесних покретних ствари. (§-а 285 Ип.).

Тражиоц извршења: Дамјановић Свозар из Орловата.

Извршеник: из Сакула.

Посл. бр. И. 620-939.

ДРАЖБЕНИ ПРОГЛАС

Дана 2 јула 1940 године пре подне у 11 часова на лицу места у Сакула у кући извршеника, продаваће се јавном дражбом ове ствари: 200 мтц. кукуруза 2 кобиле и 1 коњ проценјене у вредности на 26.000 динара.

Заплењене ствари могу се пре дражбе разгледати у поменутој кући.

Заплењене ствари не могу се продати испод 1/3 проценјене вредности

Купац је дужан купљене ствари на лицу места преузети и одмах исплатити.

У Перлезу, 17 јуна 1940 год.

Пашић Кузман
Судски извршитељ

СПОРТ

Утакмице за мали Средњоевропски куп

За полуфинале су се квалификовали

Грађански, БСК, Ференцварош и Рапид

Грађански-Ујпешт 1:0, БСК-Венус 1:0, Ференцварош-Славија 11:1 и Рапид-Хунгарија 3:0

Реванш-утакмице за мали Средњоевропски куп отпочеле су у суботу игром између Грађанског и Ујпешта у Будимпешти, а у недељу између БСК-а и Венуса, Рапида и Хунгарије у Букурешту, и Ференцвароша и Славије у Будимпешти.

Грађански је тактички бољом игром спрам надмоћнијег Ујпешта успео да понови успех и да са 1:0 (0:0) савлада свог противника на пештанском терену. Са две победе и са активом од укупно 5:0 Грађански се квалификовао за семифинале купа.

БСК је такође постигао леп успех. Победио је и у реваншу првака Румуније, Венуса, са 1:0 (1:0), те се и он квалификовао за полуфинале са голактивом од укупно 4:0.

Сарајевска Славија, према очекивању није успела да сачува своју предност из првог сусрета у игри са јаким Ференцварошом, на његовом терену, те је, претрпевши тежак пораз у реваншу 1:11 (0:5), испала из даље борбе. Оволики пораз може се протумачити још недовољном рутином Сарајлија за борбе ове врсте. Мађари улазе у полуфинале са активом 11:4.

И Румуни су допрли до полуфинала. Рапид, из Букурешта, и у реваншу на свом терену, успео је да победи други клуб Мађарске, Хунгарију, овог пута са 3:0 (2:0) и да са коначном активом од 4:0 уђе у друго коло.

Према томе, за наредно коло утакмица за мали Средњоевропски куп квалификовала су се два југословенска и по један мађарски и румунски клуб. Засада ово значи несумњив успех нашег фудбала, и поред катастрофе Славије, чије је учешће у семифиналу, с обзиром на јакост Ференцвароша, још пре овог меча било под знаком питања.

Табела малог Средњоевропског купа, после недеље има овакав изглед:

Грађански	2	2	0	0	5:0	4
БСК	2	2	0	0	4:0	4
Рапид	2	2	0	0	4:0	4
Ференцварош	2	1	0	1	11:4	2
Славија	2	1	0	1	4:11	2
Хунгарија	2	0	0	2	0:4	0
Ујпешт	2	0	0	2	0:5	0

Пораз Војводине у Београду

Југославија-Војводина 4:1 (2:0)

Београд, 24 јуна. — На игралишту Југославије одиграна је пријатељска утакмица између Југославије и новосадске Војводине. Утакмица се завршила победом Југославије са 4:1 (2:0).

Победа Југославије је заслужена, јер су домаћи дали бољу и пред голом прибрану игру, ма да ни Југославија није била на особитој висини. Код Војводине је било доста слабих места. У нападу је недостајао Шосбергер.

—о—

Квалификационе утакмице за улазак у лигу

ССК је победио Јединство, из Чачка, 9:3; а Крајишник Хајдука, из Сарајева, 3:0

Недељне борбе потсавезних првака за улазак у Српску лигу донеле су ове резултате:

У Скопљу: ССК—Јединство (Чачак) 9:3 (7:1), и

у Бањој Луци: Крајишник—Хајдук (Сарајево) 3:0 (1:0).

Реванш-утакмице између истих противника одиграће се у недељу. ССК је већ осигуран за полуфинале, донекле и Крајишник, ма да не потпуно.

—о—

ЖАК и Бачка играли су за Дунавски куп нерешено, 1:1

Суботица, 24 јуна. — Утакмица за Дунавски куп између домаћих ривала ЖАК-а и Бачке завршила се после живе борбе нерешено, 1:1.

Добро је судио г. Соненберг.

Витез је победио НАК са 4:1

Земун, 24 јуна. — У пријатељској утакмици између Витеза и НАК-а Витез је изнео победу 4:1 (1:1).

—о—

Лакоатлетичари Мађарске победили су наше са 122:78 бодова

Београд, 24 јуна. — После дводневног такмичења у лакој атлетици репрезентација Мађарске победила је репрезентацију Југославије са крајњим резултатом 122:78 бодова. Мађари су се без мало у свим дисциплинама показали у бољој кондицији. Југословени су освојили прва места само у скоку увис (Абрамовић), кладивву (Степишник) и у штафети 4x100 метара.

И. бр. 548-1940.

ОБЈАВА О ЈАВНОЈ ДРАЖБИ

Потписани судски извршитељ у смислу §-а 224, 225, И. П. овим објављује, да ће услед одлуке Среског суда у Н. Бечеју бр. И. 548-1940 године у корист тражиоца извршења Тот трг. дрва из Б. Тополе, заступаног по адв. др. Бошан Шаму из Б. Тополе против извршеника из Меленаца ради намирења 2182 дин. 50 пара главнице и спп. на јавној продаји продати покретнине, које су пописане у пленидбеном записнику бр. И. 548-1940 год. и то: 1 вага за мерење 500 кг., 1 тријер за чишћење жита 500 дин., 400 кг жита 800 дин., 150 кг брашна за хлеб 450 дин., 100 кг меција 200 дин., 1 мотор „Мађар Алами Вашут" 30 НР 15.000 дин. — 17.450.

Дражба ће се одржати 8 јула 1940 у 1 сат после подне на лицу места у Меленцима у млину дужника.

Заплењене покретнине неће се у смислу § 230 И. п. испод једне трећине проценјене вредности продати, те купац је дужан купљену ствар одмах исплатити и преузети.

Уколико су ове покретнине, које ће се на јавној дражби продати, заплењене и по другим лицима и у колико ова лица имају право на подмирење својих тражбина, ова ће се јавна продаја у смислу § 220 И. п. одржати и у њихову корист.

Ствари се могу пре дражбе прегледати у кући дужника.

Н. Бечеј, 19 јуна 1940.

Ацковић Михајло
судски извршитељ

Одложен је слет Петровградске соколске жупе у Великој Кикинди

Петровград, 24 јуна. — Слет Соколске жупе Петровград који је требало да се одржи о Духовима у Великој Кикинди одложен је на неизвесно време. Исто тако одложена је и прослава тридесетогодишњице соколског друштва у Великој Кикинди. Све ове манифестације одложене су на основу Уредбе о забрани скупова. Међутим, О вих дана излази из штампе Споменица Соколског друштва Велика Кикинда, коју је уредио г. Стојан Јакшић, а о којој је ДАН већ писао. **(Дан)**

Оглашујте у „Дан"-у

НОВО

Преоправљена тераса ресторана **»Спомен-дом«** отворена.

Првокласна домаћа српска кухиња
Одлична пића
Ћевапчићи, ражњићи итд.

Осведочите се да је на тераси ресторана **»Спомен-дом«** заиста најпријатније!

Власник за ДАН к. д. ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, главни уредник, Стевана Брановачког 11. — Ротациона штампа: ДАН, штампарско-издавачко предузеће Краља Александра